

ΤΑΞΗ: Γ' ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΜΑΘΗΜΑ: ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ/ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Ημερομηνία: Τρίτη 5 Ιανουαρίου 2021

Διάρκεια Εξέτασης: 3 ώρες

ΕΚΦΩΝΗΣΕΙΣ

ΚΕΙΜΕΝΟ Ι

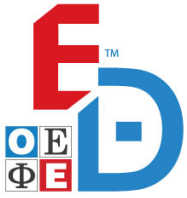
[Τα ζώα μάς κρατούν... ανθρώπους]

Οι άνθρωποι δεν επιθυμούσαν ανέκαθεν να περιθάλπουν ζώα· στο παρελθόν η άγρια εκμετάλλευσή τους σε εργασίες κράτησε χιλιετίες. Στη σύγχρονη κοινωνία εντείνεται το ενδιαφέρον των ανθρώπων για τη φροντίδα των ζώων και, ευτυχώς, περιορίζονται τα κρούσματα κακοποίησης και βάρβαρης μεταχείρισής τους, κάτι που οφείλεται εν μέρει και στην ποινικοποίηση αυτών των ειδεχθών¹ πράξεων. Σε μια εποχή ριζικών αξιακών ανακατατάξεων δεν είναι λίγοι όσοι επενδύουν στην ένταξη των κατοικίδιων στη ζωή τους. Γιατί, όμως, ο άνθρωπος διαχρονικά επιζητά τη συντροφιά ενός ζώου;

Αρχικά, η ανιδιοτελής συντροφιά ενός κατοικίδιου προσφέρει μεγάλη ικανοποίηση και συναισθηματική κάλυψη. Οι σχέσεις μεταξύ ανθρώπων και ζώων δεν απαιτούν την ίδια προσπάθεια όπως οι σχέσεις μεταξύ των ανθρώπων, ενώ η ανταμοιβή είναι η αγάπη, η ευγνωμοσύνη, η διασκέδαση και η συντροφιά. Συνάμα, αναπληρώνεται συναισθηματικά το κενό που αφήνουν οι προβληματικές, τοξικές ανθρώπινες σχέσεις. Έρευνες καταδεικνύουν ότι ενισχύεται η κοινωνική επαφή, αν τα άτομα με ειδικές ανάγκες έχουν μαζί τους ένα ζώο, καθώς τα ζώα καταργούν τα εμπόδια και αυξάνουν την ενσυναίσθηση. Τα ζώα είναι, λοιπόν, κάτι περισσότερο από σύντροφοι. Υπάρχουν άνθρωποι που ζητούν να επιστρέψουν στα βασικά, να απλοποιήσουν τη ζωή τους και να ανακτήσουν παραδοσιακές αξίες. Τα κατοικίδια είναι στενά συνδεδεμένα με τέτοιους στόχους.

Δεν πρέπει να παραλειφθεί πως τα ζώα συντροφιάς, διαπιστωμένα, επιδρούν ευεργετικά στην ανάπτυξη των παιδιών. Έρευνες πιστοποιούν βελτιωμένες κοινωνικές δεξιότητες και αυτοπεποίθηση σε παιδιά που έχουν ζώα, ενώ παράλληλα

¹ ειδεχθής : αποκρουστικός, φρικιαστικός, αποτρόπαιος

εμφανίζουν περιορισμένες πιθανότητες για εγκληματική συμπεριφορά στο μέλλον, ακόμη και αν βιώνουν τη βία στο οικογενειακό περιβάλλον. Κατά κύριο λόγο, όμως, η κατοχή ενός ζώου καθιστά το παιδί υπεύθυνο, στοργικό, ιδιαίτερα δοτικό, με εξευγενισμένη συμπεριφορά, ενώ παράλληλα κατανοεί σε βάθος τον κύκλο της ζωής και το θάνατο. Ειδικά, για τους γονείς, το ζώο συντροφιάς αποτελεί μέσο διδασχής και ανάπτυξης αλτρουιστικής συμπεριφοράς στα παιδιά.

Πρέπει να τονιστεί ιδιαίτερα πως ο σύγχρονος, αστικοποιημένος τρόπος ζωής αποδομεί τις διαπροσωπικές σχέσεις, εγκλωβίζοντας τον άνθρωπο στη μοναξιά, την επιδερμική επαφή στην καθημερινότητα, ενώ η κατακόρυφη αύξηση του στρες αναδεικνύεται σε μάλιστα στην καθημερινότητά μας. Τα ζώα συντροφιάς βοηθούν να αντιμετωπιστούν αυτά τα προβλήματα. Οι ιδιοκτήτες κατοικίδιων, σύμφωνα με διεθνή μελέτη, είναι λιγότερο πιθανό να αναφέρουν τάσεις αποξένωσης σε σχέση με όσους δεν έχουν κάποιο κατοικίδιο, ενώ οι περισσότεροι των ιδιοκτητών δηλώνουν ότι συνάντησαν και απέκτησαν φίλους μέσω του ζώου που συνάμα αποτελεί και μια θεραπευτική οδό για τη μείωση του στρες. Παράλληλα, η επαφή με το ζώο είναι μια ξεχωριστή συντροφιά που δίνει νόημα και στόχο ειδικά στους γηραιότερους, μοναχικούς ανθρώπους των διαμερισμάτων, αντλώντας, έτσι, δύναμη και κουράγιο για τη ζωή τους. Δεν προκαλεί εντύπωση το γεγονός, ότι κατά τη διάρκεια του lockdown², ήταν η σανίδα σωτηρίας για πολύ κόσμο που έμενε μόνος του στο σπίτι. Αυτό αποδεικνύεται και μέσω μίας νέας έρευνας από το Πανεπιστήμιο της Υόρκης, όπου οι επιστήμονες ερεύνησαν ποια είναι η σχέση μεταξύ της ψυχολογικής ευεξίας και της κατοχής ενός κατοικίδιου ζώου, κατά τη διάρκεια του lockdown.

Συνακόλουθα, τα αποτελέσματα έδειξαν ότι, όσοι απολάμβαναν την παρέα του αγαπημένου τους σκύλου ή γάτας κ.ο.κ, παρουσίασαν βελτιωμένη ψυχική υγεία και μειωμένα επίπεδα μοναξιάς, ανεξάρτητα από το είδος του ζώου. Για τη μελέτη, οι ερευνητές ασχολήθηκαν με σχεδόν 6.000 άτομα στο Ηνωμένο Βασίλειο και διαπίστωσαν ότι η κατοχή ενός κατοικίδιου ζώου, με τον απαραίτητο συναισθηματικό δεσμό που δημιουργεί, φάνηκε να ενεργεί ως ασπίδα προστασίας ενάντια στο άγχος και την ψυχολογική πίεση κατά τη διάρκεια του αποκλεισμού της πανδημίας. Η συμβίωση με τα κατοικίδια αναδεικνύει σε όλους τα μύχια και καταπιεσμένα, πολλές φορές, αγνά συναισθήματα αλλά και κοινωνικές αρετές που μας καθιστούν πράγματι ανθρώπους...

Δημοσιευμένη έρευνα: Αλληλεπίδραση ανθρώπου και ζώων κατά τη διάρκεια του Lockdown στο Ηνωμένο Βασίλειο - Εξετάζοντας τη διασύνδεση της μοναξιάς με ψυχικές ασθένειες. Elena Ratschen, 25, Sept.

<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles> (μετάφραση - διασκευή)

² lockdown : απαγόρευση κυκλοφορίας, καραντίνα

ΚΕΙΜΕΝΟ II

30.06.2017 – Συνέντευξη (διασκευή) : Νατάσσα Βαφειάδου

Φοίβη Χρίστου, κλινική ψυχολόγος: «Η επιθετικότητα απέναντι στα ζώα έχει να κάνει με το πώς στεκόμαστε απέναντι στην ευαλωτότητα εν γένει».

Ένα πάντα επίκαιρο, δυστυχώς ζήτημα, αυτό της επιθετικότητας απέναντι στα ζώα, συζητήσαμε αυτή την εβδομάδα στο «Ράδιο Παρατηρητής 94fm» με την κλινική ψυχολόγο κ. Φοίβη Χρίστου.

N.B: Η φοβία που αναπτύσσει ο άνθρωπος πολλές φορές απέναντι στα ζώα εκδηλώνεται και ως επιθετικότητα. Πώς ορίζετε την κακομεταχείριση των ζώων;

Φ.Χ.: Είναι ένα τεράστιο θέμα η επιθετικότητα απέναντι στα ζώα. Αν θα μπορούσαμε να δώσουμε ορισμό στο τι είναι επιθετικότητα ή κακοποίηση απέναντι στα ζώα, αυτός θα ήταν «πολυδιάστατος». Μπορεί να περιλαμβάνει πράξεις παραμέλησης ή παράλειψης των αναγκών των ζώων. [...] Μπορεί, όμως, να περιλαμβάνει και βία απέναντι στα ζώα, η οποία δεν έχει μόνο παθητική μορφή αλλά και επιθετική, δηλαδή κακοποίηση, σωματική, σεξουαλική, βανασότητα, πρόκληση πόνου, δυσφορία. Ουσιαστικά, το να εκφράζομαι επιθετικά και κακοποιητικά απέναντι στο ζώο, είναι μια συμπεριφορά, που ξεκινάει από μια παραμέληση αγνώστων αναγκών και μπορεί να καταλήξει μέχρι τη σκόπιμη θανάτωση ενός ζώου.

N.B: Το ερώτημα που γεννάται είναι: Πώς μπορεί ένας άνθρωπος να μπει στη διαδικασία βασανισμού ενός ζώου; Από πού μπορεί να αφορμάται αυτή η αντίδραση του ανθρώπου προς το ζώο;

Φ.Χ.: [...] Οι έρευνες λένε ότι συνήθως, όταν εκφράζουμε επιθετικότητα απέναντι σε ένα ζώο, μπορεί να την έχουμε βιώσει κι εμείς οι ίδιοι. Ο χειρισμός και η στάση μας απέναντι σε ένα ευάλωτο πλάσμα, ίσως έχει να κάνει με το πώς χειρίστηκαν εμάς όταν ήμασταν ευάλωτοι. Όταν ήμασταν παιδιά, για παράδειγμα. Αν ήμασταν σε ένα σπίτι στο οποίο η βία ήταν κάτι επιτρεπτό, η επιθετικότητα ή απέναντι σε εμάς ή απέναντι σε άλλα ζώα ήταν ένα πράγμα που μπορούσε να συμβεί και το συναντούσαμε συχνά, τότε κι εμείς μπορεί να το θεωρούμε πολύ φυσιολογικό και να το αναπαράγουμε. Πολύ συχνά τα παιδιά, όταν βιώνουν τα ίδια κακοποίηση, προκειμένου να αντέξουν όλο αυτό τον πόνο και το θυμό, είτε σωματικά είτε με άλλους τρόπους, μπορεί να στραφούν και να βγάλουν αυτό το θυμό τους κι αυτό τον πόνο τους, προκαλώντας πόνο σε κάποιο άλλο πλάσμα που είναι πιο αδύναμο απ' αυτά. Κατά γενική ομολογία, η επιθετικότητα έχει να κάνει με το πώς στεκόμαστε

απέναντι στα ζώα, έχει να κάνει με το πώς στεκόμαστε απέναντι στην ευαλωτότητα, εν γένει. Επομένως, από τη στιγμή που εμείς αισθανόμαστε ευάλωτοι ή βρισκόμαστε σε μία κατώτερη θέση, αναπληρώνουμε αυτή την κατωτερότητά μας, ισορροπούμε αυτή τη μειωμένη μας αυτοεκτίμηση, με το να παράγουμε εξουσία, με το να επιβάλουμε εξουσία, πόνο και δύναμη και άρα έλεγχο σε κάποιο αδύναμο και ευάλωτο πλάσμα.

N.B: Μπορεί, ελλείψει της απαραίτητης παιδείας σε παιδική ηλικία, αυτή η προβληματική συμπεριφορά να αλλάξει ακόμη και σε έναν ενήλικα;

Φ.Χ.: Κοινωνικά έχουμε μια δυσκολία και μια έλλειψη, όσον αφορά την ενημέρωση, τη στάση μας, απέναντι στα ζώα, η οποία ωστόσο μοιάζει σταδιακά να αλλάζει. Σίγουρα οι καμπάνιες ενημέρωσης που κάνουν οι φιλοζωικές, είναι κάτι πολύ ωραίο και κάτι που ευαισθητοποιεί τον κόσμο, γύρω από τη σωστή μεταχείριση ενός ζώου, ωστόσο, δεν επαρκούν. [...] Παράλληλα, θα πρέπει να δούμε λίγο πιο στενά τι είναι αυτό που οδηγεί τον συγκεκριμένο άνθρωπο, στη συγκεκριμένη περίπτωση, που μπορεί να φέρεται επιθετικά, κακοποιητικά, βάναισα, απέναντι σε ένα ζώο και να του προσφέρουμε και την κατάλληλη αντιμετώπιση, γιατί μερικές φορές η ενημέρωση δεν φτάνει. Χρειάζεται να δούμε από πού πηγάζει αυτή η επιθετικότητα και πώς μπορούμε να την τροποποιήσουμε. Πώς μπορούμε να την κάνουμε να εκφράζεται με έναν πιο κοινωνικά αποδεκτό τρόπο; [...] Γιατί η επιθετικότητα έχει μέσα θυμό. Ο θυμός είναι φυσιολογικό συναίσθημα, αλλά πολλές φορές, αυτό που δυσκολεύει, δεν είναι το ίδιο το συναίσθημα, αλλά η κοινωνική έκφραση, η διαχείριση, δηλαδή, του συναισθήματος. Και η διαχείριση του θυμού μπορεί να είναι η κακοποίηση. Γι' αυτό, η έγκαιρη διάγνωση της ψυχικής κατάστασης και η αντιμετώπισή της από ειδικούς ψυχοθεραπευτές πρέπει να αποτελέσει κρατική μέριμνα.

ΚΕΙΜΕΝΟ ΙΙΙ

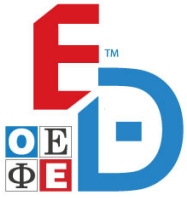
Αργύρη Εφταλιώτη, «Ο μπαρμπα-Γιάννης κι ο γάδαρός του»

Αν έχει ιστορία ο μπαρμπα-Γιάννης, τη χρωστάει στο γάδαρό του. Επειδή ο γάδαρός του δούλεψε καλά στη ζωή του, από την ώρα που σήκωσε σαμάρι η ράχη του. [...] Επειδή ήτανε γάδαρος με χαρακτήρα ο Ψαρός, και τον έδειξε τον χαρακτήρα του. [...]

Πέρασαν τα χρόνια και όταν ο μπαρμπα-Γιάννης έχασε το περιβόλι του, άλλο δεν του έμενε παρά ο Ψαρός. Του ήταν ο φίλος του, η σερμαγιά³ του, το στήριγμά του. Μ' αυτόνα δούλευε, μ' αυτόνα μιλούσε. Ανεβοκατέβαινε το βουναλάκι του χωριού του με τον Ψαρό, και δεν ήτανπραμάτεια, δεν ήτανε λαχανικά, πορικά⁴, ξύλο,

³ σερμαγιά : χρηματικό κεφάλαιο

⁴ πορικά : φρούτα, καρποί

που δεν περνούσαν από του Ψαρού τη σταυρωτή ράχη πριν να 'ρθουνε στου μπαρμπα-Γιάννη τη γειτονιά.

Κατάντησε μπαρμπα-Γιάννης και Ψαρός να είναι ένα πράμα. Μαζί τρώγανε, μαζί περπατούσανε, μαζί κοιμούνταν. Έξω, έξω στην άκρη του χωριού, ο μπαρμπα-Γιάννης στο καλύβι ολομόναχος, ο Ψαρός στην αυλή. Έβγαине ο μπαρμπα-Γιάννης στην πόρτα του πρωί πρωί, κι η πρώτη του καλημέρα ήτανε στον Ψαρό. Γύριζε τότες ο Ψαρός το κεφάλι κατά τον αφέντη του, σάλευε τ' αυτιά του με λαχτάρα κι αγάπη, και τον κοίταζε με μάτια πανώρια, μάτια που μπορούσε κι η πιο μαυρομάτα κοπέλα να τα ζουλέψει.

Άλλοτε πάλι, στη δουλειά απάνω, αν ήτανε μεγάλη η ζεστη, πάρα πολύ βαρύ το γομάρι⁵, και τύχαινε κι ο Ψαρός να είναι κακοδιάθετος ή παρακουρασμένος, και δεν ανέβαινε τον ανήφορο με μεγάλη προθυμία, έχανε την υπομονή του ο μπαρμπα-Γιάννης, και του μιλούσε σε γλώσσα που άνθρωπος να την υποφέρει ήταν αδύνατο, κι ωστόσο ο Ψαρός την υπόφερνε, κι έκανε τα καλά του μάλιστα, επειδή το γνώριζε πως έχει και ξύλο, αν και το ξύλο ο μπαρμπα-Γιάννης δεν του το 'δινε, παρά σαν έβλεπε πως δεν περνούσαν τα λόγια. Γάδαρος γνωστικότερος από ανθρώπους πολλούς που δεν εννοούν τίποτις να σου δώσουν, με τίποτις να συμφωνήσουν, όσο λογικό και να είναι, παρά σαν δούνε σα νιώσουν τη βία, είτε στη ράχη της, είτε κι αλλιώς. [...]

Μα όλα τα πράματα αυτουνού του κόσμου έχουν ένα τέλος, κι είχε και του μπαρμπα-Γιάννη και του Ψαρού η αχώριστη φιλία το τέλος της.

Ανέβαινε τ' αγαπημένο ζευγάρι από τον κάμπο, μέρα μεσημέρι. Αύγουστο μήνα, με γομάρι σταφύλια. Ήταν τώρα γέρος ο μπαρμπα-Γιάννης μα κι ο Ψαρός ακόμα πιο γέρος. Δεν είχε πια ο Ψαρός την πρώτη σβελτάδα του. [...] Έκανε ο Ψαρός να τρέξει γληγορότερα, μα τα πόδια του έτρεμαν, ήταν κατεβασμένα τ' αυτιά του, και γόγγυζε⁶. Εκεί που γόγγυζε κοντοστέκεται, λυγίζουν τα γόνατά του, πέφτει κάτω, η άσπρη κοιλιά του στον ήλιο, τα πόδια του στον αέρα, τα κοφίνια με τα σταφύλια από πίσω του.

Έτρεξε ο μπαρμπα-Γιάννης κατατρομασμένος, πρώτη φορά που πάθαινε τέτοιο πράμ' ο Ψαρός. Άρχισε να ξελύνει του σαμαριού το λουρί, που του παράσφιγγε την κοιλιά του Ψαρού, και του 'κοβε την αναπνοή. Το 'σκισε το λουρί με το μαχαίρι του, παραμέρισε το σαμάρι όσο μπορούσε, ύστερα παίρνει το καπίστρι⁷, και τραβάει τον Ψαρό να τότε σηκώσει.

— Έλα γέρο μου, σήκω καημένε, σήκω κι έχουμε τρία ταξίδια ακόμα. Σήκω και θα 'χεις και κριθάρι απόψε. Σ' αξίζει, καημένε. Σήκω. Ψαρέ μου! Μα πού να σηκωθεί ο Ψαρός!

⁵ γομάρι : φορτίο

⁶ γόγγυζω : βογκώ, αγανακτώ, στενάζω

⁷ καπίστρι : εξάρτημα της ιπποσυσκευής από ιμάντες που φοριέται στο κεφάλι του αλόγου για να ελέγχει ο αναβάτης την πορεία του

Κάθισε λαχανιασμένος, αφανισμένος από την κούραση, από τη βιάση του να ξελύσει το σαμάρι να παραμερίσει τα κοφίνια, από τα τράβα τράβα το καπίστρι να σηκωθεί ο Ψαρός, από τον ήλιο το φοβερό που τον έδερνε καθώς έπεφτε στην κορφή του.

Ξανασυλλογίστηκε άξαφνα το δόλιο τον Ψαρό και πάσκιζε να συρθεί κατακεί που ήταν πλαγιασμένος, να τότε χαδέψει, να τον κάμει να σηκωθεί, να τον καβαλικέψει έπειτα και να πάει στο καλύβι του, να συχάσουν κι οι δύο τους, κι ας πάνε στο καλό τα σταφύλια.

Μα πού να σηκωθεί πια ο μπαρμπα-Γιάννης! Όσο το συλλογιότανε να σηκωθεί, άλλο τόσο βούλιαζε μέσα στη λιγοθυμιά που τον πήρε, βούλιαζε, όλο βούλιαζε, και τώρα πια άλλο δεν έμενε μέσα στο νου του παρά να μπορέσει ν' απλώσει το χέρι του απάνω στον Ψαρό, να του δώσει να καταλάβει πως είναι κοντά του, πως παρακουράστηκε κι αυτός, και θα μείνει πλαγιασμένος, ώσπου να συνεφέρει.

Μάζεψε τη στερνή του δύναμη κι άπλωσε ο γέρος το χέρι του. Έπεσε βαριά το χέρι απάνω στον άψυχο το λαιμό του Ψαρού. Έμεινε καθώς έπεσε το χέρι, έμεινε κι ο γέρος ασάλευτος, αμίλητος, αζύπνητος. Τίποτις δεν έφεγγε πια μέσα στο σβησμένο το νου του, και μήτε τα μερμηγκια κι οι μύγες, μήτ' αυτά δεν τον πείραζαν πια. Μόνο τον έδερνε ο ήλιος, κι αυτός κοιμούνταν τον αιώνιο τον ύπνο, κοντά στον Ψαρό του, τον ήρωα τον Ψαρό, που απόθανε στη δουλειά του απάνω, σαν πολεμιστής απάνω στο κάστρο του.

Την άλλη μέρα σε κείνο το μέρος τίποτις άλλο δεν έβλεπες παρά μερικές ρώγες σκόρπιες εδώ και εκεί. Ο μπαρμπα-Γιάννης ήτανε θαμμένος στην Άγια-Μαρίνα λίγο παρα-πάνω, ο δύστηχος ο Ψαρός ήταν γκρεμισμένος μέσα σε χαράδρα βαθιά παρακάτω. Δεν τον έθαψαν τον Ψαρό κι ας δούλεψε σ' όλη του τη ζωή. Τόνη λυπήθηκαν όμως τα όρνια και του ξεγύμνωναν τ' άσπρα τα κόκαλά του, και του τα ζέστουν' ο ήλιος και του τα 'πλεναν οι βροχές, ώσπου αφανίστηκαν και κείνα, κι άλλο τώρα δεν του μένει του κακόμοιρου του Ψαρού παρ' αυτή η μικρή ιστορία.

[πηγή: Αργύρης Εφταλιώτης, *Νησιώτικες ιστορίες*, Νεφέλη, Αθήνα 1989, σ. 158-162 (διασκευή)]

Θέμα Α

- A1.** Να αποδώσετε περιληπτικά σε 60-70 λέξεις τη συνεισφορά των κατοικίδιων ζώων στην αντιμετώπιση των αδιεξόδων που συνοδεύουν το σύγχρονο τρόπο ζωής, όπως παρουσιάζεται στο Κείμενο Ι.

Μονάδες 15**Θέμα Β**

- B1.** Λαμβάνοντας υπόψη τα κείμενα αναφοράς Ι και ΙΙ να σχολιάσετε σε 90-100 λέξεις το ρόλο που μπορούν να διαδραματίσουν τα ζώα συντροφιάς στην ορθή ανατροφή των παιδιών, ακόμη και αν τα τελευταία είναι αποδέκτες επιθετικής συμπεριφοράς μέσα στο οικογενειακό περιβάλλον.

Μονάδες 15

- B2. α)** *«Γιατί, όμως, ο άνθρωπος διαχρονικά επιζητά τη συντροφιά ενός ζώου;»*

Ποιο ρόλο διαδραματίζει η ερώτηση, στο τέλος της πρώτης παραγράφου του κειμένου Ι, στην οργάνωση του κειμένου και ποια είναι η αντίδραση που προξενεί στον αναγνώστη;

Μονάδες 8

- β)** Να επαναδιατυπώσετε το παρακάτω απόσπασμα από το κείμενο Ι, αντικαθιστώντας τις υπογραμμισμένες ρηματικές φράσεις με ονοματικά σύνολα. Τι αλλαγές παρατηρείτε ως προς το επικοινωνιακό αποτέλεσμα και το ύφος;

«Έρευνες καταδεικνύουν ότι ενισχύεται η κοινωνική επαφή, αν τα άτομα με ειδικές ανάγκες έχουν μαζί τους ένα ζώο, καθώς τα ζώα καταργούν τα εμπόδια και αυξάνουν την ενσυναίσθηση. Τα ζώα είναι κάτι περισσότερο από σύντροφοι. Υπάρχουν άνθρωποι που ζητούν να επιστρέψουν στα βασικά, να απλοποιήσουν τη ζωή τους και να ανακτήσουν παραδοσιακές αξίες. Τα κατοικίδια είναι στενά συνδεδεμένα με τέτοιους στόχους».

Μονάδες 7

- B3.** Στο κείμενο II, ποιος είναι ο βασικός ισχυρισμός της κλινικής ψυχολόγου Φ.Χ. στην απάντηση που δίνει στη δεύτερη ερώτηση της δημοσιογράφου («Οι έρευνες λένε ... αδύναμο και ευάλωτο πλάσμα») και πώς επιλέγει να τον υποστηρίξει;

Μονάδες 10

Θέμα Γ

- Γ1.** Ποιο είναι, κατά τη γνώμη σας, το κύριο θέμα του Κειμένου III; Να τεκμηριώσετε την άποψή σας, αξιοποιώντας τους κατάλληλους (τουλάχιστον τρεις) κειμενικούς δείκτες. Πιστεύετε ότι οι σημερινοί νέοι είναι ευαισθητοποιημένοι σε αυτό το θέμα; (150-200 λέξεις).

Μονάδες 15

Θέμα Δ

- Δ1. Είδος:** Επιχειρηματολογικό κείμενο 350-400 λέξεων σε νεανικό διαδικτυακό ιστότοπο.

Ιδιότητα: Αυτόπτης μάρτυρας περιστατικού κακοποίησης ζώου.

Θέμα: Λαμβάνοντας υπόψη τα κείμενα αναφοράς I και II να αναδείξετε τα οφέλη που απορρέουν για τον άνθρωπο από τη συντροφιά ενός ζώου, καταθέτοντας παράλληλα προτάσεις, ώστε να περιοριστεί η κακοποίησή τους.

Μονάδες 30

Καλή επιτυχία!!!